

تجزیه و تحلیل فارسی پنجم چاپ ۱۳۹۷ براساس نظریه فرای

معصومه جنگچی مینابی ، فرخنده جمعه پور بندری زاده ، فاطمه ترکمانی

۱- کارشناس آموزش ابتدایی ، دانشگاه شهید بهشتی بندرعباس

۲- کارشناس آموزش ابتدایی ، دانشگاه شهید بهشتی بندرعباس

۳- کاردانی آموزش ابتدایی

چکیده

تدوین ، اصلاح و تغییر کتب درسی از نیازهای مبرم نظام آموزشی هر کشوری است که از این طریق بتوان به تدوین و طرح محتوای کتب جدیدی دست یافت و دانش آموزان را با مسیر پیشرفت جهانی و کشوری ، همگام ساخت و نیز به اصلاح و تغییر محتوایی کتب دست زد تا از این طریق مطابق نیاز فراگیران، موضوع درسی و جامعه حرکت کنند. آنچه که از تحقیق محتوایی کتاب فارسی پایه اول به دست آمده حاکی از این است که درگیری دانش آموز با متن و تصاویر در کتاب فارسی بالا بوده و منجر به درگیری دانش آموز با متن و تصاویر می شود.

واژگان کلیدی: فارسی ابتدایی، پایه پنجم، نظریه فرای

۱-۱ مقدمه

برنامه ریزان آموزشی بر این باورند که به همان اندازه که چگونگی یادگیری اهمیت دارد؛ ((چه داشتن)) نیز مهم است، زیرا محتوای آموزشی مجموعه ای از مفاهیم و مهارت هاست که قبل از انجام فعالیتهای یادگیری ، ارزشیابی و میزان تناسب آن باشد فراگیران باید سنجیده شود. بنابراین قابلیت یادگیری در کنار اهمیت، اعتبار ، علاقه ، سودمندی و انعطاف پذیری یکی از معیار های انتخاب محتواست.

ملکی (۱۳۸۱ ، ۵۲ - ۵۴ ، ۸۸ - ۱۵۱۰۱۰۴ - ۱۵۳۰)

کتابهای درسی باید به گونه ای تدوین شود که اهداف آموزشی از قبل تعیین شده را تامین کند. اگر در طی فرایند آموزشی ، نتیجه ای غیر از برنامه مورد نظر به دست آید و یا متناسب با درک فرایند نباشد، لزوم توجه و بازنگری مطالب مورد تدریس فروری می نماید . (الحسینی و مومنی ۱۳۹۰ : ۵۷)

از این رو در محتوای مطالب آموزی در نظام های آموزشی متمرکز ، نیاز به تحلیل و بررسی علمی دارد. این تحلیل به مولفان کمک می کند تا در تدوین کتب درسی ، تصمیم عاقلانه ای بگیرند و بهترین را انتخاب کنند به طور مسلم اگر محتوای حتی در صورت تنظیم دقیق هدف ها روش و وسیله متناسب آموزشی نداشته باشد ، فعالیت های آموزشی ، هرگز نمی تواند فراگیر را به هدف برساند. بنابراین عدم کارایی برنامه درسی ، در بیشتر مواقع به دلیل نامناسب بودن محتوا با چگونگی تنظیم و سامان دادن آن است که یادگیری را مشکل و کمتر از حد انتظار می کند، به همین علت است که سازمان محتوای برنامه درسی اهمیت بسیاری داشته و در همین راستا تحلیل آن به اساتید و فراگیران ، امکان نقد کتاب ها ، جزوه ها و وسایل آموزشی را می دهد. (شعبانی ۱۳۸۶/۱۰ - مکی پور ظهیر ۱۳۶۹ و ۱۷۸)

مفهوم شناسی

تحلیل محتوا : شیوه ای از پژوهش است که در این شیوه محقق به تشریح و بیان کمی ، منظم و عینی و محتوای آشکار پیام می پردازد. نظریه فرای : فرای معتقد است طول کلمه ها و جمله ها میزان قدرت خوانایی متن را مشخص می نماید. براین اساس لازم است جهت تعیین میزان خوانایی یک کتاب درسی چهار گام پیوسته برداشته شود.